

Wij weten, want het staat allemaal zwart op wit, dat in 1972 de bewoners van Borgercompagnie opgeschrikt werden door ondergrondse explosies omdat Shell/Billiton met exploratie seismiek in kaart bracht waar het magnesiumzout zich bevond. *(archieff Gräper)*

Wij weten dat niemand in het dorp hier iets van wist. Het voelde als een overval. *(archieff Gräper)*

Wij weten dat er daarna in 1972 proefboringen zijn gedaan op locatie Borgercompagnie nu WHC-1 en dat onze rust werd verstoord en mensen zich bont en blauw ergerden aan de herrie van het boren dat dag en nacht doorging. *(archieff Gräper)*

Wij weten dat er ook in 1976, ten tijde van de proefboringen ernstige overlast is geweest en er zelfs dorpsbewoners door in de ziektewet kwamen. *(archieff Gräper)*

Wij weten dat ook in die begin jaren er tweespalt in het dorp bestond over deze zoutwin activiteit. *(archieff Gräper)*

Wij weten dat er in 1977 brieven geschreven zijn vanuit een commissie van de dorpsvereniging dat omwonenden zware hinder ondervinden van laag frequent geluid. *(archieff Gräper)*

Wij weten dat de toenmalige locatie manager niet bereid was tot overleg en naar andere instanties verwees. *(archieff Gräper)*

Wij weten dat in 1978 de NOM (Noordelijke Ontwikkelings Maatschappij) samen met Billiton 300 miljoen gulden investeerde voor de winning van magnesium zout en de fabricage van magnesiumoxyde voor de export. *(Delpher, Trouw 14/3/78 en brochure Billiton, mijnbouw in Nederland febr. 1978)*

Wij weten dat de NOM voor 50% gefinancierd wordt door EZK en voor de andere 50% door de drie noordelijke provincies en dat de NOM ook nu nog voor 50% aandeelhouder is van Nedmag. *(website NOM en Nedmag)*

Wij weten dat diezelfde commissie uit het dorp kritische vragen heeft opgesteld voor Billiton (28 vragen) *(archieff Gräper)*

Wij weten dat bijna alle vragen ook nu nog relevant zijn.

Wij weten dat Shell/Billiton als antwoord geeft dat de vragen zich nog niet lenen voor een gedetailleerde schriftelijke beantwoording. *(archieff Gräper)*

Wij weten dat eveneens in het jaar 1978 Shell/Billiton aan het bestuur van de dorpsvereniging toezegt dat de locatie in Borgercompagnie er plm. 15 tot 20 jaar zal blijven en dat daarna alles bovengronds zal worden ontruimd. *(archieff Gräper)*

Wij weten dat daarom ook niet is overgegaan tot het aanplanten van bomen en struiken rondom de locatie in Borgercompagnie. *(archieff Gräper)*

Wij weten dat in dat zelfde jaar de heer Stor van Billiton beweerde dat er geen bodemdaling zou plaatsvinden. *(archieff Gräper)*

Wij weten als omwonenden en bewoners van Borgercompagnie na meer dan 40 jaar dat wij zwaar voor de gek zijn gehouden. Wij zijn bedonderd.

Wat weten wij nog meer

Dat na 40 jaar wij al meer dan 20 jaar problemen hebben en de gevolgen ondervinden van de zoutmijnbouw door scheefstand en scheuren in onze huizen en boerderijen. *(archieff Gräper)*

Dat wij onze schade aankaarten bij Nedmag, alle procedures van schademelding doorlopen tot aan de Tcbb en dat alle schades afgewezen worden. *(archieff Gräper en 23 andere inwoners van Borgercompagnie en Tripscompagnie)*

Dat vanaf 1995 Nedmag versnelt het zout onder ons vandaan trekt en de bodem sneller zakt. *(archieff Gräper)*

Dat Nedmag miljoenen euro's aan het Waterschap betaalt om de gevolgen van die snelle bodemdaling te niet te doen. *(archieff Gräper, archieff Nedmag)*

Dat het Waterschap pas in 2009 de benodigde stuwen en sluisen klaar heeft. *(archieff Gräper)*

Informatie voor Provinciale Staten, maart 2018 J. Gräper-Niemeijer

Dat er tussen 1995 en 2009 gegoocheld moest worden met de waterstanden omdat er geen peilbesluit voor dit gebied was. Pas in 2016 is dat er gekomen. 40 jaar te laat!!!! (*Waterschap Hunze en Aa's, 25/5/2016*)

Dat de mijnbouw onderneming samen met de overheid bewust geen onderzoek heeft gedaan naar de kwetsbaarheid van dit gebied voordat ze de bodem lieten dalen. Een dorp waar nog volop veen in de grond zit vanuit de periode van de ontginning zo rond 1650. (*archieff Gräper*)

Dat pas in 2002 als het winningsplan opnieuw goedgekeurd moet worden de firma Hanselmann alleen visuele inspecties van een aantal woningen doet en dat er daarna, pas na veel aandringen in 2016 dit bedrijf weer langs komt. (*archieff Gräper*)

Dat in 2009 de dorpsvereniging zelf een enquête opstelt om er achter te komen hoe het schadeprotocol uit 2002 werkt, hoeveel scheuren huizen hebben en hoe geluidshinder wordt ervaren. (*archieff Gräper en Ter Voort*)

Dat de enquête uitwijst dat meer dan honderd mensen laten weten schade te hebben en overlast ervaren van laag frequent geluid en dat de gemeente Veendam het dorp niet of nauwelijks ondersteunt. (*archieff Gräper en Ter Voort*)

Dat vanaf 2010 een commissie uit de dorpen Borgercompagnie en Tripscompagnie maandelijks overleg heeft met Nedmag over tal van zaken die tot de normale bedrijfsvoering zouden moeten behoren, zoals het monitoren van onze huizen. (*archieff Gräper en Ter Voort en ver. Dorpsbelangen Borgercompagnie*)

Dat het erop lijkt dat in 2010 de commissie bodemdaling Nedmag, die bestaat uit de gemeenten Veendam en Menterwolde, de provincie, het Waterschap en Nedmag, van mening is dat “nu de onderste steen boven moet komen” voor de bewoners van Borgercompagnie en Tripscompagnie voor wat betreft hun schades. (*commissie Bodemdaling Nedmag archieff Gräper, Ter Voort, Kooiman, ver. Dorpsbelangen Borgercompagnie*)

Dat diezelfde commissie onderzoeksbureau Arcadis opdracht geeft een rapport op te stellen naar de hoofdoorzaken gebouwenschade in het bodemdalingsgebied Nedmag. (*commissie Bodemdaling Nedmag*)

Dat in januari 2013 eindelijk het rapport verschijnt. Dat Arcadis geen onafhankelijk eigen onderzoek heeft mogen doen maar slechts bestaande rapporten aan elkaar heeft moeten schrijven. (*Commissie Bodemdaling Nedmag, archief Gräper, Ter Voort, Kooiman en ver. Dorpsbelangen Borgercompagnie*)

Dat de conclusie van de aan elkaar geschreven bestaande rapporten is dat de schades zijn ontstaan omdat wij in oude huizen wonen met funderingen op staal (op het vaste)

Eigen schuld dikke bult. (*Arcadis, 10/1/2013 definitief, vertrouwelijk, "Samenvattend onderzoek Hoofdoorzaken Gebouwschade in het Bodemdalingsgebied Nedmag", gefinancierd door: Waterschap Hunze en Aa's, gemeente Veendam, gemeente Menterwolde Nedmag Industries, Provincie Groningen.*) (*archief Gräper, Ter Voort, Kooiman, ver. Dorpsbelangen Borgercompagnie*)

Dat zowel de gemeentelijke overheid, de provinciale overheid als de landelijke overheid door hun directe betrokkenheid bij Nedmag haar inwoners laat stikken in de problemen. (*archief Gräper*)

Dat in de afgelopen jaren nog steeds een aantal dorpsbewoners horendol wordt van laag frequent geluid. (*Nedmag, Sodm, Omgevingsdienst*)

Dat door eigen inspanning van die bewoners eindelijk een bedrijf kon vaststellen dat de Nedmag koeltorens van locatie WHC-2 dat laag frequent geluid produceerden. (*Nedmag, Sodm, Ter Voort*)

Dat het toen nog meer dan twee jaar heeft geduurd voordat door Nedmag tot vervanging werd overgegaan en het nu nog steeds irritant door broemt waardoor opnieuw bezwaar is ingediend bij het SodM. (*Ter Voort*)

Dat in het voorjaar van 2016 renovatie werkzaamheden op de locatie in Borgercompagnie werden uitgevoerd die in augustus klaar zouden zijn maar telkens uitliepen zodat wij uiteindelijk pas in december 2016, na negen maanden, van de overlast bevrijd waren. Een locatie die 20 jaar geleden al verlaten had moeten zijn. (*archief Gräper*)

Dat in mei 2017 er een brief bij de bewoners van Borgercompagnie in de bus valt met de mededeling dat de oude locatie nieuw leven wordt ingeblazen en dat Nedmag twee nieuwe putten, mogelijk vier, wil boren. Een locatie midden in het dorp tot zwaar industrie terrein maken. (*archief Gräper*)

Dat massaal door betrokkenen 120 zienswijzen op het door EZK afgegeven concept besluit omgevingsvergunning zijn ingediend. (EZK)

Dat niemand, behalve onafhankelijke deskundigen, willen inzien dat zich in de gemeente Veendam een ramp zal voordoen in de ondergrond waar de veroorzakers van het verstoren van die ondergrond geen antwoord op hebben. (*Houtenbos 12/3/2012, Bodemdaling zoutwinning Veendam 1977 -2011*
(<http://www.boerderij.nl/Home/Achtergrond/2017/6/Raadsels-in-de-Groninger-bodem-142220E/>)

Dat ons leefgebied leeggezogen wordt door een private onderneming die te zijner tijd de overheid, dus ons allemaal, laat zitten met gigantische schade aan onze leefomgeving en ons persoonlijk leven.

Dat Nedmag met haar sponsorgeld diep doorgedrongen is in het maatschappelijk leven van Veendam en omgeving. Sponsorgeld is zwijggeld geworden. (<https://www.nedmag.nl/omgeving/sponsoring>)

Dat weten wij dus allemaal al meer dan 45 jaar, maar de politiek en de overheid hebben niet de moed om deze zoutwinner de laten stoppen met het winnen van magnesiumzout.

Wij weten, ook in Borgercompagnie moet naast nog verdere daling van de bodem en de vele aardbevingen om ons heen eerst een catastrofe gebeuren voordat de gemeente, de provincie en Den Haag willen ingrijpen.

Wij moeten eerst een tweede Loppersum of Zeerijp worden voordat ook onze problemen brede aandacht krijgen in Den Haag, bij de Provincie en bij de gemeente Veendam.

Politiek, legt u mij en de mensen uit Borgercompagnie nu eens uit waarom wij niet gehoord worden.

Wij zijn daar ontzettend boos over.

Jakoba Gräper-Niemeijer
Borgercompagnie 121
9631 TE Borgercompagnie

tel. 0598-614884
mob. 06-20145450